

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul

Colegiului de Arte Plastice

„Alexandru Plămădeală”

 Lilia Răcilă

 2019

Curriculumul stagiului de practică

PRACTICA DE INSTRUIRE

Specialitatea: 21420 Ceramica artistică

Calificarea: 265122 Pictor sculptor

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

1. **Vatavu Tatiana**, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Recenzenți:

1. Malarciuc Ludmila, Magistru în Arte Plastice și Decorative, grad didactic I, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”
2. Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/>

CUPRINS

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică	5
IV. Administrarea stagiului de practică	5
V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	5
VI. Sugestii metodologice	6
Metode de predare – învățare utilizate în cadrul stagiului de practică	7
VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică	7
VIII. Cerințe față de locurile de practică	9
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Stagiul de practică *Practica de instruire* este un document normativ, obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a pictorilor sculptori în învățământul profesional tehnic postsecundar, la specialitatea *Ceramica artistică*, care vor efectua sub îndrumare: obiecte de ceramică, folosind materiale, instrumente și tehnici variate; vor pregăti materialul de lucru cunoscând etapele și modul de prelucrare al lutului și a șamotei; vor realiza matrițe negative complexe din ghips. Dezvoltarea creativității în cadrul Stagiului de practică *Practica de instruire*, constituie o componentă importantă a Educației Artistico - Plastice, în învățământul profesional tehnic postsecundar și este un mijloc de formare a personalității active, creative, cu abilități profesionale, apte de a produce/crea valori în procesul analizei diverselor obiecte volumetrice de ceramică. Stagiul de practică *Practica de instruire*, îi oferă pictorului sculptor posibilitatea de a atinge noi trepte de desăvârșire a capacităților sale profesionale, îl ajută să trateze probleme de viziune artistică în realizarea produselor ceramice, folosind motive din natură, transformându-le în forme spațiale volumetrice. Conținuturile recomandate sunt structurate în două compartimente importante, strâns legate între ele:

- Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice;
- Producerea matrițelor negative complexe din ghips.

I. *Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice* este primul compartiment din Stagiul de practică, *Practica de instruire*, ce constituie un reper important în realizarea unei lucrări în material. Acest compartiment trebuie să fie studiat de către elevi atât sub aspect teoretic, cât și practic. Elevii trebuie să înțeleagă și să descopere modalitățile de transpunere în material, fiind inițial corect îndrumați de profesor, ca mai apoi să fie motivați pentru lucrul de producere/creare.

II. În procesul studierii celui de al doilea compartiment *Producerea matrițelor negative complexe din ghips*, elevii vor căpăta o pregătire profesională necesară pentru procesul de producere/ creare a matrițelor negative complexe din ghips.

Stagiul de practică *Practica de instruire*, este prevăzută în semestrul IV, include 180 de ore practice de contact direct, dintre care: 90 de ore sunt prevăzute pentru *Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice* și 90 de ore pentru *Producerea matrițelor negative complexe din ghips*.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Studierea acestui stagiu de practică va contribui la formarea și dezvoltarea de competențe profesionale ce corespund nivelului patru de calificare. În procesul studierii Stagiului de practică, *Practica de instruire*, elevii își vor forma cunoștințe faptice, concepte generale, abilități pentru observarea, analiza și transpunerea în materiale ceramice a ideilor proprii utilizând instrumente și tehnici specifice ceramicii. Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestui stagiu de practică vor fi necesare pentru studiarea unităților de curs de specialitate și vor fi de un real folos în elaborarea produselor ceramice.

Compartimentul *Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice*, este studiul despre pregătirea materialului de lucru și oferă posibilități mari elevilor de a cunoaște etapele și modul de transpunere în material.

Compartimentul *Producerea matrițelor negative complexe din ghips*, constituie un rol important în elaborarea lucrărilor atât funcționale cât și celor conceptuale, care au la bază matrițe negative din ghips. Acest compartiment este unul din modalitățile de executare a lucrărilor din domeniul ceramicii artistice. Elevii vor putea face progrese în cadrul Stagiului de practică *Practica de instruire*, în cazul când vor depune un efort maxim personal în procesul actului de instruire și de creație la ambele compartiment.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

CS1. Realizarea modelului maculator și a matrițelor negative complexe din ghips pe etape.

CS2. Pregătirea materiei prime și experimentarea practică de transpunere a obiectelor ceramice prin diverse metode.

IV. Administrarea stagiului de practică

Codul stagiului	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
-	Practica de instruire	IV	6	180	mai – iunie	Vizionare	6
Compartimentele stagiului de practică:							
1.	Producerea matrițelor negative complexe din ghips	IV	3	90	mai	Vizionare	3
2.	Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice	IV	3	90	Iunie	Vizionare	3

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

I. Producerea matrițelor negative complexe din ghips			
Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
AS1. Realizarea modelului maculator și a matrițelor negative complexe din ghips pe etape: - realizarea modelului maculator; - modelarea modelului; - cizelarea modelului.	Produsul I.1 Producerea modelului maculator. - modelarea modelului maculator;	Prezentarea produsului I.1	20 ore

- realizarea matrițelor complexe din ghips după modelul dat; - pregătirea ghipsului; - turnarea ghipsului; - cizelarea suprafețelor din ghips a matrițelor negative complexe; - uscarea matrițelor negative complexe din ghips.	Produsul I.2 - matrițele negative din ghips după modelul dat; - materiale și instrumente necesare pentru realizarea matrițelor negative complexe din ghips.	Prezentarea produsului I.2	70 ore
II. Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice			
Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
AS2. Pregătirea materiei prime și experimentarea practică de transpunerea obiectelor ceramice prin diverse metode: - prepararea barbotinei; - pregătirea lutului sau șamotei; - elaborarea schițelor liniare a pieselor de ceramică; - transpunerea în material a schițelor aprobate prin metoda manuală sau prin metoda turnării în matrițele din ghips; - corectura suprafețelor, volumului pe umed; - finisarea lucrării, - uscarea lucrării; - pregătirea pentru vizionare.	Produsul II.1 Pregătirea materiei prime, a ustensilelor și a instrumentelor necesare pentru piesele de ceramică: - barbotina, lutul, șamota pentru realizarea pieselor de ceramică.	Prezentarea Produsului II.1	20 ore
	Produsul II.2 Elaborarea schițelor. - schițe liniare pentru realizarea pieselor de ceramică;	Prezentarea Produsului II.2	10 ore
	Produsul II.3 Transpunerea pieselor în materiale ceramice după schițele aprobate.	Prezentarea Produsului II.3	60 ore

VI. Sugestii metodologice

Stagiul de practică *Practica de instruire* prevede aplicarea tehnologiei didactice moderne, care va include diverse strategii didactice, mijloace și forme de organizare ale procesului de învățământ. Activitățile didactice vor avea un caracter formativ și se vor axa pe metodele activ – participative. Din multitudinea acestor metode, cadrele didactice vor alege în special acelea, care se bazează pe explorarea realității: *observația, experimentul, modelarea, algoritmizarea* și metodele bazate pe acțiunea practică: *exercițiul, metoda lucrărilor practice, experimente, învățarea prin descoperire*. Aceste strategii didactice permit fiecărui elev să-și manifeste potențialul creativ într-un ritm propriu în procesul lucrului practic, a pregătirii materialului și a producerii matrițelor negative complexe din ghips pentru elaborarea lucrărilor de ceramică. La selectarea metodelor de predare – învățare se va promova o abordare specifică,

bazată pe stimulare, individualizare, încurajarea și motivarea elevului pentru actul de creație. Rezultatele elevilor din anul întâi și doi vor servi ca bază de instruire practică în continuare la disciplinele de specialitate. De aceea un rol important în formarea elevului ca viitor specialist, îi revine profesorului. Însăși profesorul trebuie să fie o personalitate creativă, capabilă să aleagă acele strategii didactice, care cel mai bine i-ar motiva pe elevi să realizeze lucrări interesante, originale și totodată să corespundă cerințelor curriculare.

Metode de predare – învățare utilizate în cadrul stagiului de practică

Nr. d/o	Compartimentele stagiului de practică	Metode de predare	Metode de învățare
1.	Producerea matrițelor negative complexe din ghips.	Explicația, demonstrarea mostrelor și a lucrărilor din fondul metodic	Metoda lucrărilor practice, observația, analiza, sinteza, comparația, experimentul
2.	Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice.	Demonstrarea, instructajul, studiu de caz, modelarea	Învățarea prin descoperire, sinectica, metoda lucrărilor experimentale, exercițiul.

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Axarea procesului de învățare - predare - evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea activității artistico - plastice a elevilor în cadrul Stagiului de practică *Practica de instruire* va urmări cercetarea dezvoltării elevului în domeniul pregătirii profesionale la nivel de cunoștințe, abilități și atitudini. Se propun următoarele tipuri de evaluare: *evaluarea inițială*, *evaluare continuă*, *evaluarea formativă și sumativă*. *Evaluarea inițială* va fi realizată la începutul cursului cu scopul diagnosticării nivelului de pregătire a elevilor în domeniul stagiului de practică. *Evaluarea continuă* conține toate strategiile practicate de profesor la clasă, incluzând atât evaluarea formativă, cât și evaluarea sumativă. *Evaluarea formativă* va fi realizată pe întregul parcurs didactic și va viza decalajul dintre progresia învățării școlare și cerințele programei curriculare, având funcție informativă. Evaluarea formativă se va realiza prin diverse metode tradiționale: observarea comportamentului elevului la activitățile practice, analiza rezultatelor activității elevilor, probe practice. Vor fi folosite și metode netradiționale de evaluare: portofoliul, fișe de autoevaluare, investigația personală. *Evaluarea sumativă* va fi realizată la finele Stagiului de practică, sistem de lecții, la încheierea semestrului, având funcție de constatare a nivelului atins. Vor fi folosite și metode netradiționale de evaluare: portofoliul, fișe de autoevaluare, investigația personală. *Evaluarea sumativă* se va realiza prin susținerea Raportului Stagiului de practică și prin evaluarea lucrărilor practice de către Consiliul artistic și de evaluare. Evaluarea sumativă va fi proiectată în așa mod, încât să asigure dovezi pentru elevi, părinți, cadre didactice și angajatori informații relevante despre achizițiile în termeni de cunoștințe și abilități în baza unor

criterii definite explicit. La elaborarea sarcinilor pentru evaluarea formativă și sumativă, profesorul va ține cont de competențele specifice cursului.

Criteriile de evaluare a produselor elaborate în cadrul stagiului de practică vor fi:

- construirea modelului maculator;
- respectarea îndeplinirii matrițelor complexe din ghips pe etape;
- pregătirea materiei prime pentru realizarea pieselor de ceramică;
- analiza metodelor de transpunere în material;
- construirea proporțională în material a obiectului după schița dată;
- redarea volumului;
- expresivitatea, originalitatea și calitatea îndeplinirii lucrării;
- atitudinea individual – creativă;
- realizarea sarcinii instructive conform cerințelor propuse.

Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze deținerea/ stăpânirea competențelor specifice cursului.

Nota finală constituie ca medie a notelor de la evaluările sumative și a notei de la vizionarea finală, stabilite de profesori, ce fac parte din Consiliul artistic al instituției.

**Indicatori și produse pentru măsurarea nivelului de formare a competenței
profesionale specifice în cadrul Stagiului de practică:**

I. Compartimentul *Producerea matrițelor negative complexe din ghips*

Indicatori de competență	Procese și produse pentru măsurarea nivelului de formare a competenței
1. Modelul maculator pentru realizarea matrițelor din ghips	
• Modelează modelul maculator pentru a realiza matrițele din ghips. • Cizelează suprafețele modelului. • Pregătește modelul pentru etapa următoare.	• Pregătirea modelului pentru realizarea matrițelor. • Cizelarea suprafețelor. • Pregătirea modelului pentru etapa următoare.
2. Matrițele complexe din ghips	
• Pregătește modelul maculator în realizarea matrițelor complexe din ghips pe etape. • Pregătește ghipsul pentru turnarea matrițelor. • Prelucreează matrițele din ghips. • Usucă matrițele din ghips. • Pregătește lucrul pentru vizionare.	• Realizarea matrițelor complexe din ghips. • Amestecarea ghipsului. • Turnarea ghipsului în locul pregătit. • Prelucrarea matrițelor. • Uscarea matrițelor.

II. Compartimentul *Instruirea practică de transpunere în material*

Indicatori de competență	Procese și produse pentru măsurarea nivelului de formare a competenței
1. Materia primă	
• Pregătește barbotina în etapele de lucru. • Pregătește șamota pentru lucru. • Pregătește materia primă pentru realizarea pieselor de ceramică.	• Pregătirea barbotinei, șamotei pentru realizarea pieselor de ceramică. • Pregătirea materiei prime pentru vizionare.
2. Elaborarea schiței pentru piesele de ceramică	
• Elaborează schițele pentru piesele de ceramică. • Prelucreează schițele pentru piesele de ceramică.	• Elaborarea schițelor pentru piesele de ceramică. • Prelucrarea schițelor.
3. Transpunerea în material a pieselor de ceramică	
• Transpune piesele în material după schițele întărite. • Prelucreează piesele pe umed. • Usucă piesele. • Pregătește piesele de ceramică pentru vizionare.	• Transpunerea pieselor în material după schițele întărite. • Prelucrarea pieselor pe umed. • Uscarea pieselor. • Pregătirea pieselor pentru vizionare.

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Este recomandabil de a organiza Stagiul de practică *Practica de instruire* în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a obține experiența artistică nu doar în sălile de curs, dar și în alte locuri: ateliere de ceramică, uzine de ceramică, etc. La compartimentul *Instruirea practică de transpunere în materiale ceramice și Producerea matrițelor negative complexe din ghips*, elevii vor învăța să prepare lutul și șamota, să transpună obiecte în materiale ceramice, să producă diferite matrițe din ghips în sălile de curs, care vor fi dotate cu tot echipamentul necesar: mobilier școlar, echipamente, utilaje, materiale și instrumente de lucru necesare pentru realizarea lucrărilor.

Utilaje: Polițe, suporturi, mese speciale, cadă cu apă, tablă purtătoare, lămpi de masă.

Instrumente și materiale: Rigle simple și din metal de diferite lungimi, cuțite pentru tăiere, vase pentru apă, bureți, pipete, foi de metal, rechizite școlare.

Echipamente: Halate, mănuși, șorțuri, încălțăminte la schimb.

Mijloace și materiale didactice: Exemple de lucrări din fondul metodic, literatură de specialitate în limba română, tăblițe metodice, etc.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată	Numărul de exemplare disponibile
1.	Augusto Gentili. Viața și opera lui Tiziano. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009	Bibliotecă	1
2.	Brezianu Barbu. Brâncuși în România. Editura Academiei R.S. România.1976.	Bibliotecă	1
3.	Enrico Crispino. Viața și opera lui Michelangelo. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009	Bibliotecă	1
4.	Iliescu Andrei, Gavrilesco Dora. Anatomia funcțională și biomecanică. Editura Sport – Turism, 1976	Bibliotecă	1
5.	Materialele și tehnicile desenului. Moscova. Izobrazitelinoe iscusstvo, 1984	Internet	1
6.	Maurizio Tazartes. Viața și opera lui Rafael. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009	Bibliotecă	1
7.	Le portrait romain, Muzee de l ermitage, Album et catalogue illustre de toute la collection, Edișions D ART, Aurore, Leningrad, 1974	Bibliotecă	1
8.	Vătășeanu Virgil. Pictura murală din nordul Moldovei. București. Editura Meridiane.1974	Bibliotecă	1